

Katalog dobrih praksi energetskih zajednica u Dunavskom regionu

2025.

Sadržaj

01 Austrija

02 Bugarska

03 Češka

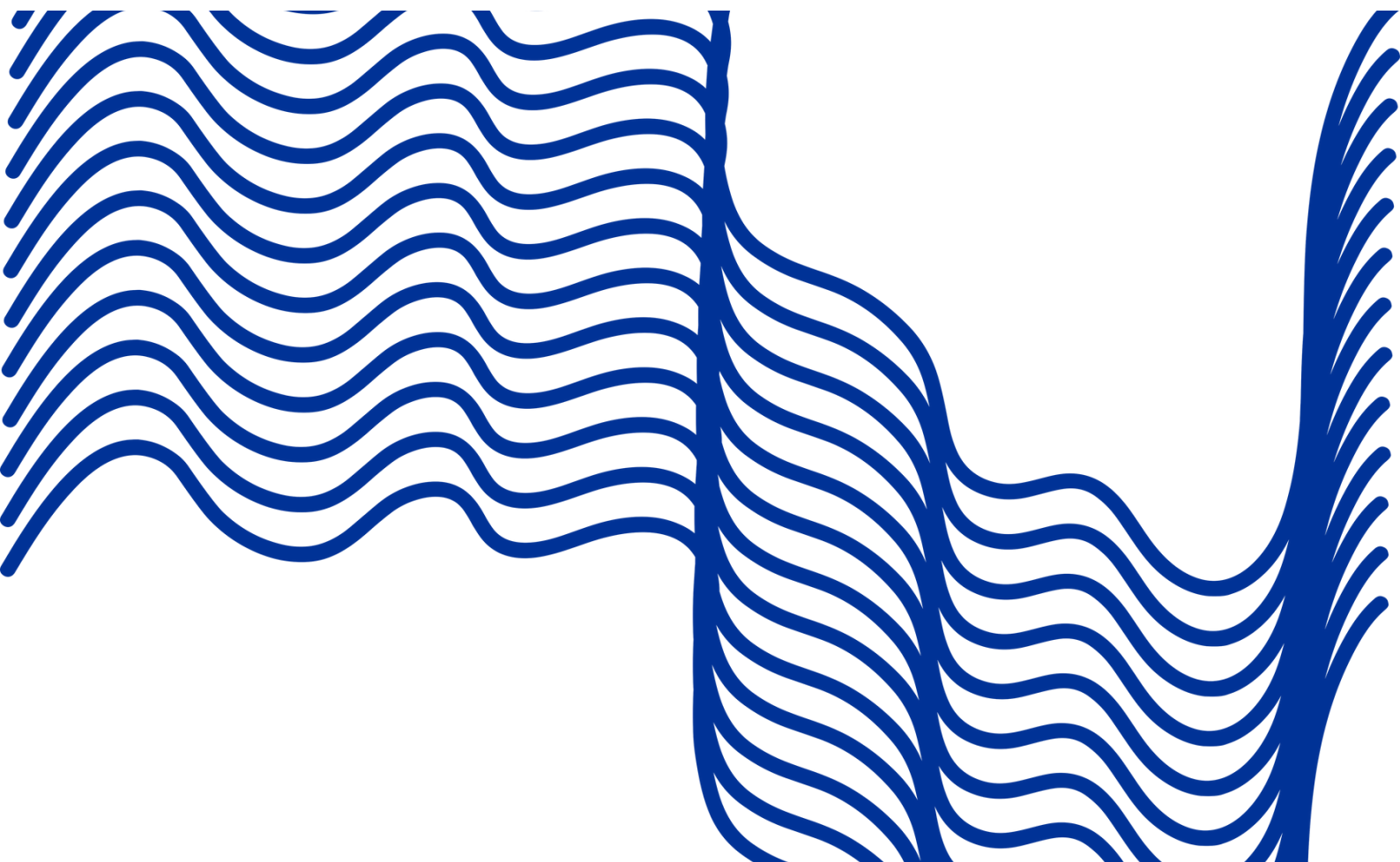
04 Njemačka

05 Mađarska

06 Rumunija

07 Slovačka

08 Slovenija

Zajedno gradimo budućnost:

Energetske zajednice u Dunavskom regionu

Za prelazak na održivu, decentralizovanu energetska budućnost potrebno je upoznati se sa primjerima iz stvarnog života koji pokazuju moć saradnje, inovacija i angažovanja zajednice.

Ovaj katalog dobrih praksi energetskih zajednica objedinjuje raznovrstan izbor uspješnih priča iz Dunavskog regiona, pri čemu se ističu inspirativni napori lokalnih aktera u razvoju energetskih zajednica koje su inkluzivne, otporne i usmjerene ka budućnosti.

Studije slučaja prikazuju konkretan uticaj energetskih zajednica – od smanjenja emisije ugljen-dioksida i povećanja energetske nezavisnosti, do jačanja društvene povezanosti i osnaživanja građana.

Svaki primjer pruža jasan i pristupačan model kako su ove zajednice planirane, realizovane i vođene, uz uvid u korišćene tehnologije, finansijske modele i izazove koji su prevaziđeni.

1. Austrija - Neudörfl

Godina osnivanja: 2023.

Lokacija: Burgenland, Austrija

Osnovne karakteristike: Zajednica obnovljive energije

Tehnologija: Solarni paneli (fotonaponski sistemi)

Prosječna godišnja potrošnja električne energije:

- 356,8 MWh iz mreže
- 76 MWh iz energetske zajednice/inicijativa:

Projekat "RES² Community" (Vodeći partner: Forschung Burgenland GmbH)

Kontakt detalji: markus.puchegger@hochschule-burgenland.at

Veb-sajt: Forschung Hochschule-Burgenland

1. Pregled

REC Neudörfl je zajednica obnovljive energije osnovana 2023. godine u Burgenlandu, Austrija, u okviru projekta RES² Community koji koordinira Forschung Burgenland GmbH. Predstavlja progresivan pristup energetske tranziciji i zaštiti klime. Zajednica okuplja 100 aktivnih članova – od kojih je skoro polovina proizvođača i potrošača energije („prozumeri“) – i integriše različite izvore energije (struja i toplotna energija), uz poseban akcenat na transparentnost i razmjenu podataka u realnom vremenu.

Glavni ciljevi ove energetske zajednice su: osiguranje stabilnog snabdijevanja energijom, sprječavanje nestanaka struje (blackout-a), i postavljanje novih standarda u komunikaciji kroz sinergijsko korišćenje energetske tehnologije.

2. Faktori uspjeha

Projekat ostvaruje uspjeh zahvaljujući **snažnom uključivanju zajednice i podršci lokalne uprave.**

Ključni elementi:

- Organizovanje radionica koje se bave društvenim, ekonomskim, pravnim i tehničkim aspektima.
- Prikupljanje povratnih informacija putem anketa u cilju unapređivanja planiranja projekta.
- Upotreba transparentnih kanala komunikacije poput sastanaka, lokalnih novina i konsultacija u cilju jačanja povjerenja.

Solarni paneli postavljeni na kućama, poslovnim objektima i javnim zgradama, u partnerstvu sa lokalnom samoupravom obezbjeđuju održivo snabdijevanje energijom. Model finansiranja koji podrazumijeva vlasništvo članova i niske administrativne troškove obezbjeđuje dugoročnu održivost.

Rezultati i uticaj

- **Energetski doprinos:** Korišćenje čiste energije smanjilo je emisiju CO₂ za oko 15,9 tona godišnje.
- **Razmjena električne energije:** Zajednička razmjena energije porasla je sa 6.000 kWh 2023. na 76.000 kWh 2024.
- **Društveni uticaj:** Ojačane društvene veze podstakle su prijateljstvo i saradnju među članovima zajednice.

4. Pouke za druge

- Diverzifikacija energetske tehnologije – poput vjetroenergije i hidroenergije – može poboljšati samoodrživost zajednice.
- Prilagođene komunikacione strategije mogu prevazići demografske barijere, dok jedinstvena ponuda usluga privlači i zadržava članove.

5. Zaključak

REC Neudörfel pokazuje kako transparentnost i inicijative vođene zajednicom mogu ubrzati prihvatanje obnovljivih izvora energije. Njegovi uspjesi ilustruju konkretne koristi od čiste energije i inspirišu šire napore saradnje.

2. Bugarska - Gabrovo

Godina osnivanja: kraj 2023 – početak 2024.

Lokacija: Gabrovo, Bugarska
Osnovne karakteristike: Registrovana kao privredno društvo

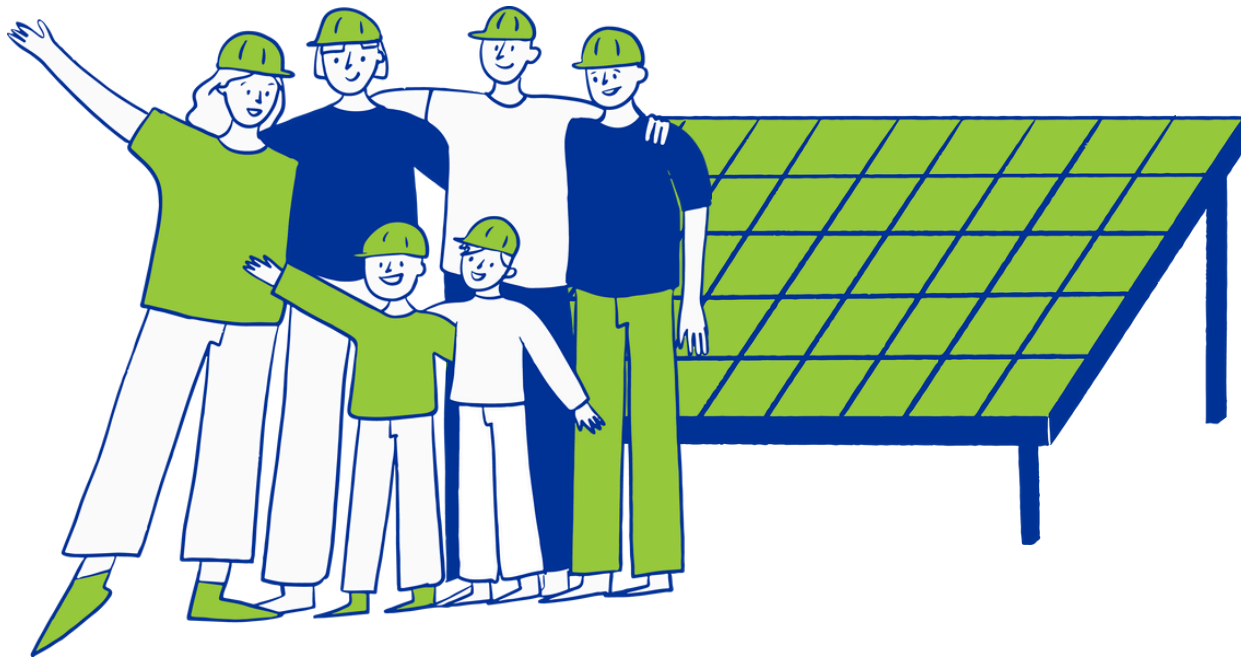
Tehnologija: Fotonaponski sistemi (PV)

Prosječna godišnja potrošnja električne energije: 100 kWh

Inicijativa: Opština Gabrovo

Kontakt: Gabrovo, Bugarska, Trg Vázraždane 3

Veb-sajt: <https://gabrovo.bg/bg/page/1625#>

1. Pregled

REC Gabrovo je jedna od prvih zajednica obnovljive energije u Bugarskoj, osnovana u skladu sa propisima EU i nacionalnim Zakonom o obnovljivim izvorima energije. Zajednicu je inicirala lokalna uprava opštine Gabrovo, a okuplja 73 člana – uključujući 67 fizičkih lica, 5 malih i srednjih preduzeća i samu opštinu.

U fokusu je solarna elektrana od 100 kW instalirana na jednoj opštinskoj zgradi. Zajednica funkcioniše po principu saradnje i održivosti, ravnomjerno dijeleći višak proizvedene energije među članovima. Ovaj inovativni pristup lokalnoj proizvodnji i upravljanju energijom pokazuje snažno opredjeljenje za čistu energiju i zajedničko korišćenje resursa.

2. Faktori uspjeha

Opština Gabrovo imala je ključnu ulogu – od pribavljanja dozvola do izgradnje i održavanja solarne elektrane.

Ključni elementi uspjeha:

- **Uključenost članova:** Svaki član ima jednako pravo glasa, bez obzira na visinu finansijskog uloga – čime se podstiče osjećaj pripadnosti i kolektivnog djelovanja.
- **Transparentno upravljanje:** Redovni sastanci (uživo i onlajn) obezbjeđuju otvorene diskusije i donošenje odluka konsenzusom (potrebno je preko 75% saglasnosti).
- **Finansijska dostupnost:** Zajednica je finansirana kroz 80.000 € privatnih ulaganja i podršku opštine, uz ograničenje individualnog ulaganja na 2.500 €, čime je omogućeno šire učešće.

Zajednica je postala operativna za samo šest mjeseci, a u planu je prijem novih članova i održivi rast kroz jasno definisana pravila.

3. Rezultati i uticaj

Projekat osnažuje članove omogućavajući im pristup čistoj, lokalno proizvedenoj energiji koja se pravično dijeli među učesnicima. Troškovi električne energije dijele se prema transparentnim sporazumima, što podstiče saradnju i pravičnost. Mjesečni izvještaji opštine doprinose transparentnosti, pružajući detaljne informacije o proizvodnji energije, potrošnji i prodaji viškova. Inicijativa podstiče ekološku odgovornost smanjenjem emisije ugljen-dioksida i doprinosi društvenoj koheziji jačanjem zajedničkih veza unutar zajednice. .

4. Pouke za druge

REC Gabrovo suočila se s izazovima u vezi sa naknadama nacionalne energetske agencije za dijeljenu energiju, što je otvorilo pitanje pravičnosti, budući da su slične naknade ukinute u mnogim zemljama. Projekat je takođe ukazao na značaj proaktivne komunikacije – mjesečni izveštaji su se bavili finansijskim rizicima kako bi se očuvalo povjerenje članova. Ova iskustva naglašavaju potrebu za pravičnim politikama i kontinuiranom transparentnošću u inicijativama za obnovljivu energiju.

5. Zaključak

REC Gabrovo predstavlja primjer potencijala koji opštinsko rukovodstvo ima u projektima obnovljive energije. Posvećenost ove zajednice transparentnosti, pravičnom upravljanju i zajedničkom djelovanju služi kao model za razvoj održivih energetske zajednice. Snažna partnerstva sa zainteresovanim stranama, uz fokus na pravičnost, ključni su za uspešnu primjenu sličnih inicijativa u drugim regionima.

3. Češka - ENERKOM Růže

Godina osnivanja: 2022.

Lokacija: Južnobohemski region

Osnovne karakteristike: Postojeća energetska zajednica, osnovana u skladu sa Direktivom o obnovljivoj energiji 2018/2001

Tehnologije: Solarni paneli, biogas, usitnjeno drvo za grijanje, , toplotne pumpe

Prosječna godišnja potrošnja električne energije: 809,585 MWh

Inicijativa: Lokalna proizvodnja i razmjena obnovljive energije

Kontakt: info@enerkom-ruze.cz

Veb-sajt: www.enerkom-ruze.cz

1. Pregled

ENERKOM Růže, osnovan 2022. u okviru Lokalne akcione grupe „Sdružení Růže“ u Južnobohemskom regionu, okuplja domaćinstva, preduzeća i lokalne uprave u cilju . Ova energetska zajednica osnažuje svoje članove da postanu samostalniji kroz proizvodnju i dijeljenje obnovljive energije, čime se odgovara na rastuće troškove energije i ekološke izazove.

Sa različitim vrstama obnovljivih izvora energije - solarnim panelima, biogasom, usitnjenim drvetom za grijanje i toplotnim pumpama – zajednica je fokusirana na smanjenje zavisnosti od velikih energetskih kompanija i jačanje saradnje na lokalnom nivou. .

2. Faktori uspjeha

Ključni faktori koji su doprinijeli uspjehu projekta uključuju:

Uključivanje zajednice: Odluke se donose kolektivno i transparentno, što podstiče aktivno učešće članova.

Tehnička stručnost: Savremene tehnologije kao što su biogas postrojenja, solarni paneli, usitnjeno drvo za grijanje i sistemi za skladištenje energije povećavaju održivost.

Strateško finansiranje: Kombinacija državnih grantova, investicija i dobrovoljnih doprinosa obezbjeđuje finansijsku stabilnost.

Jasni vremenski rokovi: Od formiranja 2022. godine do uspostavljanja razmjene energije 2025 – strukturisani pristup doprinosi dugoročnom uticaju.

3. Rezultati i uticaj

Ekonomski efekti: Stvorena su nova radna mjesta u sektoru obnovljive energije, što doprinosi lokalnoj ekonomiji.

Energetske uštede: Obnovljiva energija smanjuje troškove za članove, čime doprinosi stabilizaciji cijena i smanjenju zavisnosti od spoljnog snabdijevanja.

Ekološki uticaj: Raznovrsni čisti izvori energije znatno smanjuju emisije CO₂, što doprinosi održivosti.

Društvena kohezija: Zajednički rad na projektu jača međuljudske odnose i otpornost zajednice.

4. Pouke za druge

Unapređivanje stručnosti: Saradnja s tehnološkim partnerima i sprovođenje detaljnih studija izvodljivosti.

Diversifikacija finansiranja: Kombinovanje grantova, investicija i crowdfunding kampanja doprinosi finansijskoj održivosti.

Uključivanje svih aktera: Važno je uključiti građane i lokalne vlasti već u ranoj fazi kako bi se obezbijedila podrška i usklađenost s ciljevima zajednice.

Podsticanje fleksibilnosti: Modularni pristup omogućava lako proširenje i uvođenje novih tehnologija.

5. Zaključak

ENERKOM Ruže je odličan primjer kako ruralne zajednice mogu riješiti energetske izazove stavljanjem akcenta na obnovljive izvore, saradnju i inovacije. Njihovo iskustvo nudi model koji se može replicirati i koji druge zajednice mogu koristiti kako bi postale energetski nezavisne i ekološki održive.

Sv. Ján nad Malší: Upravljanje energijom

Godina osnivanja: 2022.

Lokacija: Južnobohemski region

Osnovne karakteristike: Fokus na energetskej efikasnosti i korišćenju obnovljivih izvora energije u opštinskim i stambenim objektima

Tehnologije: Biogasna postrojenja, fotonaponski sistemi, pametni sistemi za upravljanje energijom, tehnologije za uštedu vode

Prosječna godišnja potrošnja električne energije: n/p

Inicijativa: Unapređenje energetske efikasnosti i projekti korišćenja obnovljivih izvora

Kontakt: podatelna@svjan.cz

Veb-sajt: www.svjan.cz

1. Pregled

Smješten u južnobohemskom regionu, Sveti Ján nad Malší ističe se inovativnim pristupom energetskej efikasnosti i primjeni obnovljivih izvora energije. Grupa za upravljanje energijom fokusira se na promociju održivosti i samodovoljnosti korišćenjem naprednih alata za praćenje, poput Emonit i Sensorfor, za nadzor potrošnje energije i vode. Ova strategija zasnovana na podacima omogućava optimizaciju lokalnih resursa, podržavajući opštinske i stambene objekte. Inicijativa obuhvata širok spektar tehnologija obnovljive energije, kao što su biogasne elektrane, fotonaponski sistemi i rješenja za uštedu vode, koje zajedno smanjuju emisiju ugljen-dioksida i unapređuju energetske bezbjednost. Naglašavajući edukaciju i angažovanje zajednice kao prioritete, ovaj projekat ističe transformativni potencijal kolektivnog i informisanog djelovanja u rješavanju energetske izazova.

2. Faktori uspjeha

- **Učešće zajednice:** Stanovnici, lokalne firme i opštinske institucije su aktivno učestvovali u projektu, čime je izgrađeno međusobno povjerenje i zajednički osjećaj odgovornosti.
- **Napredne tehnologije:** Korišćenje fotonaponskih sistema, biogasnih postrojenja i tehnologija za štednju vode poboljšalo je efikasnost korišćenja resursa.
- **Edukacija i informisanje:** Radionice i kampanje su povećale svijest građana o mjerama za uštedu energije i izgradile podršku za projekat.
- **Odluke zasnovane na podacima:** Praćenje potrošnje omogućilo je bolju kontrolu resursa i podržalo ciljeve dugoročne održivosti.

3. Rezultati i uticaj

- **Ekonomске uštede:** Troškovi energije su smanjeni kako za domaćinstva, tako i za javne ustanove.
- **Ekološki efekti:** Korišćenje obnovljivih izvora značajno je smanjilo emisiju CO₂ i zavisnost od fosilnih goriva.
- **Društvene koristi:** Saradnja među stanovnicima je ojačana, uz razvoj osjećaja zajedničke odgovornosti za održivo upravljanje energijom.

4. Pouke za druge

- **Monitoring resursa je ključan:** Investiranje u pouzdane alate za praćenje energije i vode donosi mjerljive koristi.
- **Postepen rast:** Krenuti od manjih, skalabilnih projekata omogućava sticanje iskustva i minimizuje rizike.
- **Angažovanje zajednice:** Rano uključivanje zainteresovanih strana garantuje dugoročnu podršku i uspjeh.

5. Zaključak

Grupa za energetske menadžment u Sv. Jánu nad Malšij pokazuje kako male zajednice mogu ostvariti konkretan napredak u energetskej efikasnosti i održivosti. Kroz edukaciju, primjenu savremenih tehnologija i postepeno sprovođenje mjera, ovaj model postaje primjenjiv i u drugim opštinama. Jasna komunikacija i uključivanje građana osnova su za uspješne energetske transformacije.

4. Njemačka

Das Energiedorf im Allgau (Wildpoldsried)

Godina osnivanja: 1997.

Lokacija: Wildpoldsried, Bavarska, Njemačka (površina: 21,35 km²)

Osnovne karakteristike: Selo proizvodi oko 8 puta više energije nego što troši i pokriva više od 50% potreba za grijanjem, dokazujući posvećenost održivosti

Tehnologije: Wildpoldsried je implementirao raznovrstan miks tehnologija obnovljive energije, uključujući vetroturbine, solarne panele, biogasne elektrane i male hidroelektrane.

Prosječna godišnja potrošnja električne energije: Iako nisu dati tačni podaci o potrošnji po domaćinstvu, proizvodnja energije u selu znatno premašuje potrošnju, što mu omogućava da višak energije proda nazad u mrežu.

Inicijativa: Naponi zajednice vođeni su programima održivosti usmjerenim na postizanje energetske samodovoljnosti i integraciju obnovljivih izvora energije

Kontakt: susi.zengerle@wildpoldsried.de

Veb-sajt: <https://www.wildpoldsried.de/>

1. Pregled

Wildpoldsried, malo selo u Bavarskoj, pionir je u oblasti obnovljive energije još od 1997. godine. Sa oko 2.600 stanovnika i površinom od 21.35 m², ova napredna zajednica proizvodi približno osam puta više energije nego što troši, istovremeno zadovoljavajući preko 50% svojih potreba za grijanjem. Inicijativa je započela tako što je seoski savjet organizovao radionice za razmjenu ideja i ankete kako bi prikupio mišljenja mještana, postavljajući temelje za dugoročni plan energetske održivosti. Ključni ciljevi obuhvatali su postizanje energetske nezavisnosti, smanjenje emisije ugljen-dioksida i jačanje lokalne ekonomije kroz ulaganja u raznovrsne izvore obnovljive energije, kao što su vjetroturbine, solarni paneli, biogasne elektrane i male hidroelektrane. Ovaj projekat predstavlja primjer pristupa održivosti koji pokreće sama zajednica, ističući prednosti kolektivnog djelovanja i inovativnog razmišljanja.

2. Faktori uspjeha

Ključ uspjeha Wildpoldsrieda leži u **angažovanju zajednice, dugoročnom planiranju i inovativnoj upotrebi tehnologije:**

- **Uključivanje zajednice:** Građani su aktivno učestvovali u odlučivanju, javnim sastancima i investicijama, što je stvorilo osjećaj vlasništva i povjerenja.
- **Podrška liderstva:** Lokalni lideri, uključujući opštinske zvaničnike, pružili su smjernice, obezbijedili usklađenost s propisima i omogućili pristup izvorima finansiranja. .
- **Tehnološka integracija:** Kombinacija različitih tehnologija obnovljivih izvora energije - vjetra, sunca, biomase, biogasa, hidroenergije i pametnih mreža garantuje pouzdanost sistema.
- **Postepen razvoj:** Faza od 1997. do 2000. bila je priprema, dok je u periodu 2010–2020. uslijedilo širenje kapaciteta. Pristup po fazama je omogućio stabilan rast i prilagođavanje zajednice.

3. Rezultati i uticaj

- **Društveni efekti:** Veće uključivanje građana, unapređene javne usluge kroz reinvestiranje prihoda od energije, edukativni programi o obnovljivoj energiji.
- **Ekonomski doprinos:** Energetski projekti su značajno doprinijeli poreskim prihodima, otvorili nova radna mjesta i smanjili troškove energije za domaćinstva.
- **Energetski rezultat:** Selo proizvodi 321% vlastitih potreba za energijom, a višak prodaje u mrežu, čime ostvaruje energetska nezavisnost.
- **Ekološki uticaj:** Smanjenje emisije CO₂ za 65%, u skladu sa globalnim klimatskim ciljevima.

4. Pouke za druge

Put Wildpoldsrieda ističe značaj:

Ranog i inkluzivnog angažovanja zajednice: Uključivanje građana od početka gradi povjerenje i saradnju.

Raznovrsnih izvora finansiranja: Kombinacija javnih subvencija, privatnih investicija i zajedničkih fondova obezbjeđuje finansijsku stabilnost.

Fazna implementacija: Početak sa manjim projektima omogućava usavršavanje i stvara zamajac za dalji razvoj.

Snažno lokalno rukovodstvo: Ključno je u rješavanju tehničkih, regulatornih i društvenih izazova.

5. Zaključak

Wildpoldsried je postao globalno prepoznatljiv primjer održivih energetskih zajednica. Njegov uspjeh počiva na participativnom planiranju, tehnološkoj inovaciji i faznom razvoju. Ova priča pokazuje da čak i male zajednice mogu napraviti ogroman korak ka energetska nezavisnosti i zaštiti životne sredine, ako su vođene jasnom vizijom i uključuju sve članove.

Energiezukunft Fuchstal / Energetska budućnost

Godina osnivanja: 2018.

Lokacija: Ruralna opština Fuchstal, Bavarska

Osnovne karakteristike: Cilj je postizanje energetske samostalnosti kroz integraciju više tehnologija obnovljive energije, uz populaciju od približno 4.000 stanovnika

Tehnologije: Solarni paneli, hidroelektrane, biogasna postrojenja, vjetroparkovi u vlasništvu građana, centralizovani sistemi za skladištenje toplote i baterije

Prosječna godišnja potrošnja električne energije: n/p

Inicijativa: Projekat „Energiezukunft Fuchstal“ (Energetska budućnost Fuchstala)

Kontakt: <https://fuchstal.de/kommunale-projekte/energiezukunft-fuchstal/>

1. Pregled

Smještena u Bavarskoj, u Njemačkoj, ruralna opština Fuchstal pokrenula je ambiciozan projekat pod nazivom „Energiezukunft Fuchstal“ s ciljem postizanja energetske nezavisnosti do 2024. godine. Sa populacijom od oko 4.000 stanovnika, ova inicijativa kombinuje različite tehnologije obnovljive energije, uključujući fotonaponske sisteme, hidroenergiju, biogas i energiju vetra, uz inovativna rješenja za skladištenje energije. Projekat stavlja akcenat na smanjenje emisije ugljen-dioksida, promociju lokalne održivosti i jačanje lokalne ekonomije. Integracijom savremenih tehnologija i podsticanjem učešća zajednice, Fuchstal predstavlja model kako manje, ruralne sredine mogu doprinijeti energetske tranziciji.

2. Faktori uspjeha

- **Inkluzivno upravljanje:** Transparentan sistem odlučivanja, jednako pravo glasa i aktivno učešće građana u donošenju odluka.
- **Strateško planiranje:** Jaka partnerstva sa tehničkim i pravnim stručnjacima olakšavaju ispunjavanje regulatornih zahtjeva.
- **Diversifikovani izvori energije:** Integracija solarnih panela, biogasnih postrojenja, hidroenergije i energije vjetra radi povećanja pouzdanosti i otpornosti. .
- **Finansijska održivost:** Projekat se finansira iz javnih grantova, privatnih ulaganja, zadrugarskih doprinosa i partnerstava sa fondovima za zelenu energiju.

3. Rezultati i uticaj

Osnažena zajednica: Stanovnici su se aktivno uključili u projekat, čime su otvorena nova radna mjesta i ojačane lokalne mreže.

Ekonomske koristi: Smanjeni troškovi energije, veće lokalne investicije i manja zavisnost od fosilnih goriva.

Ekološki efekat: Značajno smanjenje emisije CO₂ i napredak u lokalnim inicijativama za održivost.

Energetska nezavisnost: Kroz obnovljive tehnologije i efikasno upravljanje resursima, Fuchstal je ostvario visoku energetska samostalnost.

4. Pouke za druge

Rano uključivanje: Aktivno uključivanje građana i partnera od početka garantuje širu podršku i uspješnu realizaciju.

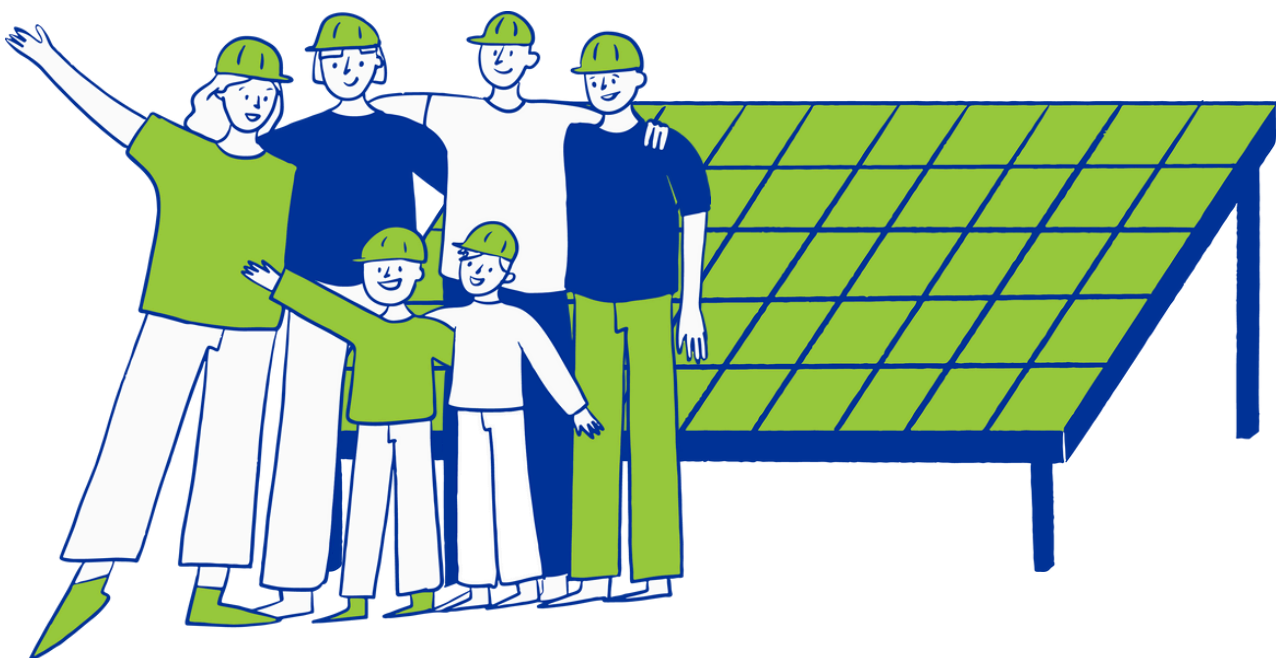
Diversifikacija izvora energije: Kombinacija različitih izvora energije povećava stabilnost i pouzdanost sistema.

Regulatorna efikasnost: Saradnja s vlastima i ekspertima ublažava birokratske prepreke.

Finansijsko planiranje: Kombinovanje grantova, kredita i ulaganja obezbjeđuje finansijsku stabilnost i mogućnost rasta.

5. Zaključak

Inicijativa „Energiezukunft Fuchstal“ pokazuje kako ruralne zajednice mogu dostići energetska nezavisnost kroz raznovrsne obnovljive tehnologije, inkluzivno upravljanje i strateška partnerstva. Njihova uspješna priča je model koji se može replicirati u drugim zajednicama koje žele doprinijeti globalnim ciljevima održivosti, uz ostvarivanje konkretnih lokalnih koristi – ekonomskih, društvenih i ekoloških.

5. Mađarska - Bábolna

Godina osnivanja: 2023.

Lokacija: Bábolna, Mađarska

Osnovne karakteristike: Energetska zajednica (REC – Renewable Energy Community)

Tehnologije: Solarni paneli, mala elektrana na metan (biogas)

Prosječna godišnja potrošnja električne energije: n/p

Inicijativa: Bábolna Energy Community Nonprofit d.o.o.

Kontakt: Szabolcs Gerendás – gerendas@gerinfo.hu

Veb-sajt: babolna.hu/varosunk/vallalkozasok/babolnaenergiakozosseg-nonprofit-kft/

1. Pregled

Energetska zajednica u Bábolni osnovana je 2023. godine s ciljem unapređenja energetske održivosti i efikasnosti za opštinske institucije i širu zajednicu. Inicijativu je pokrenuo gradonačelnik, sa namjerom da smanji operativne troškove i poveća energetske nezavisnost. Projekat koristi obnovljive izvore – solarne panele i malu elektranu na metan – da bi se smanjila potrošnja fosilnih goriva i emisija ugljen-dioksida. Ovaj pristup je usklađen sa širim ekološkim ciljevima i postavlja temelje za dugoročnu energetske sigurnost.

2. Faktori uspjeha

Uspjeh Energetske zajednice Bábolna proizilazi iz nekoliko ključnih faktora:

Liderstvo i vizija: Gradonačelnik je imao ključnu ulogu – od vođenja studija izvodljivosti do prevazilaženja regulatornih izazova i obezbjeđivanja finansiranja.

Saradnja sa akterima: Iako građani još nisu direktni članovi, lokalne firme i javne ustanove bili su ključni za razvoj projekta.

Tehnološka i finansijska rješenja: Obnovljive tehnologije, poput solarnih panela i elektrane na metan, obezbjeđuju pouzdana energetska rješenja. Finansijski model kombinuje grantove, opštinsko finansiranje i ulaganja lokalnih preduzeća, čime se obezbjeđuje stabilnost.

3. Rezultati i uticaj

Projekat je kontinuirano napredovao od podnošenja prijave 2021. godine: Do kraja 2023. godine, Bábolna je postala prva energetska zajednica u regionu sa MEKH licencom (nacionalna energetska regulatorna agencija).

U toku je izgradnja sistema za solarnu energiju, skladištenje i V2G punjača (vozilo–mreža), a puni početak rada očekuje se do kraja 2024.

Očekivani rezultati uključuju uštede za javne institucije, veću sigurnost u snabdijevanju energijom i smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu.

4. Pouke za druge

Put Energetske zajednice Bábolna ističe nekoliko važnih lekcija:

Navigacija kroz propise: Nedostatak razvijenog zakonodavnog okvira bio je izazov, ali partnerstva sa stručnjacima i pružaocima usluga bila su presudna.

Uloga lidera: Posvećen vođa koji usmjerava viziju i prati kontinuitet projekta je ključan za uspjeh.

Energetska efikasnost: Fokusiranje na mjere uštede energije omogućava smanjenje potražnje i bolje usklađivanje proizvodnje sa stvarnim potrebama.

5. Zaključak

Energetska zajednica u Bábolni naglašava važnost temeljitog planiranja, snažnog liderstva i partnerstva svih relevantnih aktera u dostizanju energetske održivosti. Ovaj primjer pruža korisne smjernice za druge opštine koje žele poboljšati energetska efikasnost i autonomiju, a istovremeno dati doprinos borbi protiv klimatskih promjena.

6. Rumunija - Opština Buteni, Okrug Arad

Godina osnivanja: 2020. (prvi lokalni energetske projekti su započeti 2020, što je praćeno osnivanjem energetske zajednice 2024. (u skladu sa zakonodavstvom).

Lokacija: Ruralna opština, zajednica sa oko 3.100 stanovnika, 900 domaćinstava, u okrugu Arad

Osnovne karakteristike: Relativno mlada populacija, sa malim razvijenim preduzećima, koja nije povezana sa velikim urbanim centrom, sa oko 25% domaćinstava u energetske siromaštvu koji primaju subvencije za grijanje; relativno veliki stanovi (prosječna površina: 85 m²)

Tehnologije: Solarni paneli (PV)

Prosječna godišnja potrošnja električne energije:

3.600 kWh po domaćinstvu (ukupno 3.240 MWh) + 233.324 kWh za javne zgrade (opština, škola, vrtić, sportska i kulturna dvorana, kanalizacija, pumpne stanice za vodu)

227.467 kWh godišnje za javnu rasvjetu

Inicijativa: Kombinovana – Opština Buteni i lokalna zajednica

Kontakt: +40 257 320129 / +40 257 320046

1. Pregled

Smještena u ruralnom području okruga Arad, opština Buteni obuhvata četiri sela sa približno 3.100 stanovnika. Dok lokalna ekonomija uspijeva zahvaljujući malim porodičnim preduzećima, poput radionica za proizvodnju namještaja, skoro 25% domaćinstava suočava se sa energetske siromašnošću i prima subvencije za grijanje. Prepoznajući ovaj izazov, opština je pokrenula inovativne energetske projekte sa ciljem rješavanja problema pristupačnosti i energetske autonomije. Od 2020. godine, Buteni postepeno uvodi rješenja zasnovana na obnovljivoj energiji, uključujući fotonaponske sisteme za privatne kuće i opštinske zgrade. Ova inicijativa ima za cilj podsticanje dijeljenja viška energije, ostvarujući godišnju uštedu od 100.000 eura, uz smanjenje emisije CO₂ za 800 tona. Zajednica takođe istražuje geotermalne resurse za budući razvoj daljinskog grijanja.

2. Faktori uspjeha

Uspjeh opštine Buteni pokreću strateško rukovodstvo i angažman zajednice:

Proaktivno liderstvo: Gradonačelnik i administracija obezbijedili su EU fondove i učestvovali u prekograničnim projektima, usklađujući aktivnosti sa evropskim standardima.

Pametno korišćenje fondova: U okviru nacionalnog programa "Zelena kuća – fotonaponski sistemi", instalirano je 100 od planiranih 200 sistema, uz podršku od 720.000 € iz grantova i 280.000 € iz lokalnih sredstava.

Transparentna komunikacija: Opština je organizovala vodiče i savjetovanja za stanovnike kako bi im pomogla u apliciranju i učestvovanju.

Inovativni projekti: Projekti modernizacije javne rasvjete uz podršku norveških fondova pokazuju kako se mogu postići uštede i održivost.

3. Rezultati i uticaj

Energetska tranzicija: Do 2024. godine, oko 20% domaćinstava i javnih zgrada postali su "prosumeri" – proizvođači i potrošači energije.

Lokalno snabdijevanje: 36% ukupne potrebe za električnom energijom pokriva se iz lokalnih, obnovljivih izvora.

Ekonomске koristi: Domaćinstva sa solarnim panelima uštede ukupno oko 100.000 € godišnje.

Ekološki doprinos: Viškovi energije se šalju u nacionalnu mrežu, smanjujući zavisnost od konvencionalnih izvora i emisije CO₂ (800 tona manje godišnje).

Društvena kohezija: Energetska nezavisnost posebno pomaže siromašnijim domaćinstvima i jača zajednički duh.

4. Pouke za druge

Tehnička stručnost je važna: Lokalna uprava treba da obezbijedi stručnu podršku tokom instalacija.

Napori za javno zastupanje: Energetske zajednice moraju biti zastupljene na lokalnom i nacionalnom nivou kako bi se uticalo na povoljnije propise.

Vođstvo i uključivanje: Kontinuirana edukacija i uključivanje stanovnika ključni su za uspjeh.

Saradnja je ključna: Uspostavljanje partnerstava sa univerzitetima, učešće u prekograničnim projektima i lokalne inicijative ubrzavaju napredak.

5. Zaključak

Iskustvo opštine Buteni pokazuje kako lokalne zajednice, čak i u uslovima energetske siromaštva, mogu uspješno sprovesti energetske tranzicije ako postoji vizionarsko vođstvo i saradnja. Ovaj model je primjenjiv u drugim ruralnim sredinama koje žele smanjiti troškove, zaštititi životnu sredinu i ojačati zajedničku otpornost.

Flamingo 50, Balotești, Okrug Ilfov

Godina osnivanja: 2022.

Lokacija: Periurbani stambeni kompleks – novizgrađeno naselje sa 30 kuća i oko 120 stanovnika

Osnovne karakteristike: Stanovnici prosječne starosti 40 godina, prosječni prihod 1.000 € po stanovniku, 30 kuća sa prosječnim brojem od 3-4 osobe po domaćinstvu i prosječnom površinom domaćinstva od 120 m².

Tehnologije: Solarni paneli (PV)

Prosječna godišnja potrošnja električne energije: 17.000 kWh po domaćinstvu (koristi se za rasvjetu, kuvanje, grijanje)

Inicijativa: Privatna

1. Pregled

Flamingo 50 je stambeni kompleks smješten u mirnom, prigradskom dijelu Balotești komune, u okrugu Ilfov. Zajednicu čini 30 novoizgrađenih kuća koje su se udružile u cilju stvaranja zajedničke energetske mreže. Cilj je bio povećati otpornost, smanjiti troškove i dostići energetska nezavisnost.

Ovu inicijativu predvodi Flamingo Energy, udruženje vlasnika posvećeno usvajanju obnovljive energije i lokalnoj saradnji. Stanovnici, od kojih većina koristi električnu energiju za kućne potrebe, uključujući grijanje, zajednički su postavili fotonaponske panele na krovove i prihvatili sisteme za zajedničku proizvodnju i skladištenje energije. Zajednica daje prioritet samodovoljnosti i nastoji da smanji troškove električne energije, istovremeno promovišući ekološku održivost..

2. Faktori uspjeha

- **Zajednički duh:** Oko 25% stanovnika je iskoristilo državni program "Zelena kuća" za finansiranje instalacija, dok je 75% uložilo sopstvena sredstva.
- **Tehnološke inovacije:** Kuće su opremljene solarnim panelima, a neki članovi posjeduju i električne automobile koje pune iz sopstvenih obnovljivih izvora.
- **Aktivno učešće:** Od 30 domaćinstava, 27 je već priključeno na zajednički sistem, dok se preostalih 5 planira uključiti uskoro.
- **Finansijska održivost:** Povraćaj investicije u solarne sisteme očekuje se za svega 1,2 godine, što potvrđuje ekonomsku isplativost.

Trenutno u fazi rasprave, zajednica se bavi izazovima koje donose geografska izolacija i jedan distributer energije, ističući značaj saradnje i odgovarajućih tehnologija za prevazilaženje prepreka.

3. Rezultati i uticaj

- **Ekološki efekti:** Instalacija solarne elektrane snage 0,4 MW značajno smanjuje oslanjanje na eksternu mrežu i emisiju CO₂.
- **Ekonomske koristi:** Procijenjene godišnje uštede na struji iznose oko 126.000 €, u poređenju sa tržišnim cijenama električne energije.
- **Društvena otpornost:** Projekat je ojačao međuljudske odnose i pokazao kako periurbane zajednice mogu uspješno dostići energetska samostalnost i održivost.

4. Pouke za druge

- **Društvena motivacija:** Primarni motiv zajednice bila je otpornost i finansijska korist, ne nužno ekološki aktivizam – što je često realniji pokretač.
- **Neprofitni model:** Zadržavanje modela bez profita omogućava fokus na dobrobit zajednice.
- **Decentralizacija:** Projekat je pokazao koliko je važno lokalno zagovaranje kako bi se premostile prepreke koje postavlja centralizovani energetska sistem.
- **Pristupačni finansijski modeli:** Pristupačne šeme kao što je "Zelena kuća" omogućavaju široko učešće građana i pravednu raspodjelu koristi.

5. Zaključak

Flamingo 50 pokazuje kako zajednice mogu balansirati između društvenih i ekoloških ciljeva. Kroz neprofitni model i pametne investicije u obnovljive izvore, stanovnici su ostvarili značajne ekonomske i energetske koristi. Ovaj model pokazuje važnost saradnje na lokalnom nivou i dostupnosti finansijskih mehanizama za uspjeh energetske tranzicije.

Drugi izvori inspiracije:

Între Vecini /Među komšijama Model za energiju i izgradnju zajednice

1. Pregled

Între Vecini je rumunska nevladina organizacija koja ima za cilj da poboljša kvalitet života kroz udruživanje stanara oko lokalnih, održivih inicijativa. Od osnivanja 2021. godine, organizacija se fokusira na jačanje zajedništva među komšijama, podsticanje društvene kohezije i poboljšanje urbane sredine. Njihova glavna inicijativa bila je transformacija jednog običnog urbanog stambenog bloka u energetske pozitivnu zajednicu, koristeći solarne panele i redizajn zajedničkih prostora. Ovaj primjer pokazuje kako kolektivna akcija može donijeti konkretne energetske i društvene koristi. Nevladina organizacija ima za cilj da usmjerava i finansijski podrži grupe u naseljima u sprovođenju projekata koji promovišu zajedništvo, proaktivan angažman i održivost. Od proizvodnje čiste energije do unapređenja zajedničkih prostora, organizacija inspiriše naselja da preuzmu kolektivnu odgovornost za svoju zajedničku životnu sredinu.

2. Faktori uspjeha

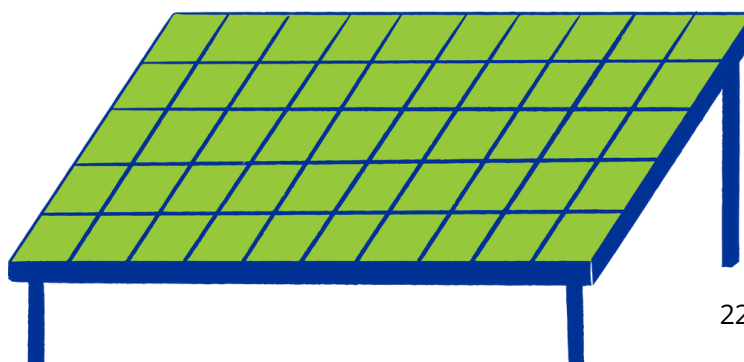
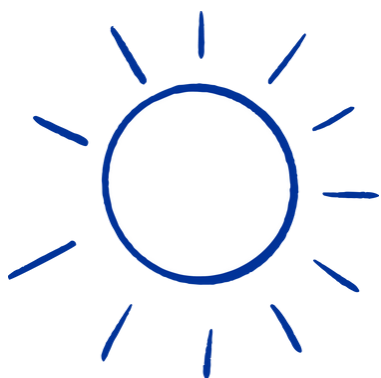
Urbani energetske projekat organizacije Între Vecini duguje svoj uspjeh brojnim faktorima:

Inovativna vizija: Blok stanova je pretvoren u zajednicu koja proizvodi više energije nego što troši, uz uređenje zajedničkog vrta i prostora.

Finansijska podrška: Donacija od 5.500 € iskorišćena je za instalaciju 40 m² solarnih panela, koji proizvode 729 kWh električne energije mjesečno.

Uključenost građana: Stanari su aktivno učestvovali u radionicama i konsultacijama, što je ublažilo početni skepticizam i podstaklo saradnju.

Holistički pristup: Projekat je spojio obnovljive izvore energije sa uređenjem zajedničkih prostora, stvarajući i društvene i ekološke koristi.

3. Rezultati i uticaj

Ušteda energije: Solarni paneli su smanjili račune za električnu energiju, obezbjeđujući stabilan, održiv izvor energije za zajednicu.

Društvena kohezija: Stanari su prošli put od skeptika do aktivnih učesnika, jačajući komšijske odnose i međusobno povjerenje.

Ekološki doprinos: Korišćenje solarne energije smanjilo je emisije CO₂ i povećalo energetske efikasnosti zgrade.

Zajednički prostori: Zajednički vrt postao je mjesto okupljanja i dodatno povezao stanare.

4. Pouke za druge

Iskustvo organizacije Între Vecini pruža vrijedne smjernice za slične inicijative:

Počni sa malim inicijativama: Pilot projekti omogućavaju testiranje ideje i izgradnju povjerenja.

Uključi ljude od početka: Transparentna komunikacija kroz radionice i diskusije pomaže u prevazilaženju otpora.

Kombinuj više koristi: Spajanje energetske efikasnosti sa estetskim i društvenim unapređenjem povećava uticaj.

Podstakni kolektivnu akciju: Saradnja i zajednički rad su ključ za dugoročnu održivost i društveni napredak.

5. Zaključak

Între Vecini pokazuje kako lokalne zajednice mogu pokrenuti čiste energetske inicijative koje su istovremeno društveno korisne. Kroz povezivanje održive energije sa socijalnim i zajedničkim komponentama, ova NVO je kreirala model nudi inspiraciju za urbane sredine koje žele da kombinuju klimatsku akciju sa jačanjem zajedničkog života.

7.Slovačka – TEEK Trenčín: Energetski i ekološki klaster

Godina osnivanja: 2024,

Lokacija: Region Trenčín, Slovačka (Opština Opatovce nad Nitrou) Osnovne karakteristike: Energetska zajednica zasnovana na saradnji lokalne uprave, preduzeća i građana

Tehnologije: Konvencionalna energija i obnovljivi izvori energije

Prosječna godišnja potrošnja električne energije: n/p

Inicijativa: NEK Bratislava i TEEK Trenčín

Kontakt: Opatovce nad Nitrou 367, 97202

Veb-sajt: www.teek.one

1. Pregled

Energetska zajednica TEEK Trenčín osnovana je 2024. godine u reegionu Trenčín u Slovačkoj kao rezultat zajedničke inicijative opštine Opatovce nad Nitrou, lokalnih preduzeća i drugih zainteresovanih strana. Cilj zajednice je stvaranje stabilnog, lokalnog energetskog sistema koji smanjuje zavisnost od centralizovanog snabdijevanja i uključuje širok spektar obnovljivih tehnologija. Kroz strateško upravljanje, zajednica teži djelimičnoj energetskoj nezavisnosti, održivosti i otpornosti – uz upotrebu fotonaponskih sistema, bioenergije, toplotnih pumpi i pametnih mreža.

2. Faktori uspjeha

- **Snažna saradnja:** U projektu su učestvovali lokalna škola, stambena zgrada, opštinska uprava i preduzeća – svi su zajednički rješavali organizacione i tehničke izazove.
- **Kompletan energetski audit:** Analizirana je potrošnja energije i otkriveni potencijali za internu raspodjelu energije i smanjenje otpada.
- **Inovativno finansiranje:** Model finansiranja obuhvata doprinose zajednice, kratkoročne kredite i grantove Ministarstva ekonomije.
- **Jasan pravni okvir:** Klaster funkcioniše kao interesno udruženje u skladu sa slovačkim zakonima, što obezbjeđuje čvrstu upravljačku strukturu.
- **Napredne tehnologije:** Integrisane su pametne mreže i obnovljivi izvori energije, čime se obezbjeđuje 35% pokrivenosti potrošnje iz OIE.

3. Rezultati i uticaj

Zajednica će operativno započeti s radom u drugoj polovini 2025, ali već sada pokazuje konkretne pomake:

- **Ekološki doprinos:** Do 35% energije dolazi iz obnovljivih izvora, smanjujući zavisnost od konvencionalne energije, naročito ljeti.
- **Ekonomski efekti:** Stvorena su dva menadžerska radna mjesta i tri pozicije u korisničkoj službi/prodaji, jačajući lokalno zapošljavanje.
- **Energetska efikasnost:** Predviđeni modeli pokazuju poboljšanje efikasnosti i stabilnosti energetskeg sistema za 15–20% u odnosu na prethodno stanje.

4. Pouke za druge

Izazovi sa kojima se zajednica susrela tokom formiranja pružaju dragocene uvide:

- **Jasno upravljanje:** Detaljno definisani dokumenti o pravima, obavezama, doprinosima i mehanizmima za rješavanje konflikata su od suštinske važnosti.
- **Planiranje održivosti:** Unutrašnje politike moraju biti usklađene sa planovima proizvodnje, prodaje i potrebama zajednice.
- **Upravljanje ljudskim resursima:** Potrebno je zapošljavati, obučavati i motivisati kadrove kroz jasne karijerne puteve i mentorstvo.
- **Rješavanje izazova:** Formiranje zajednice donijelo je važna saznanja o značaju dugoročnog nadzora podataka i pažljivog izbora lokacije.

5. Zaključak

TEEK Trenčín predstavlja snažan model za stvaranje otpornih energetskeg zajednica. Njegov uspjeh leži u čvrstom pravnom okviru, profesionalnom upravljanju i pametnom korišćenju tehnologije. Ova inicijativa pokazuje kako se uz dobru pripremu i saradnju mogu ostvariti dugoročne koristi za sve članove zajednice.

8.Slovenija - Hrastnik: Sunčana škola – Energetska zajednica

Godina osnivanja: 2024.

Lokacija: Opština Hrastnik, region Zasavje / dolina rijeke Save
Osnovne karakteristike: Zajednički razvijena solarna inicijativa za sopstvenu potrošnju: pionirski model partnerstva između javnog sektora i zajedničkih resursa u Sloveniji. **Tehnologija:** Fotonaponska elektrana snage 291 kW
Proizvodnja električne energije: 118 MWh (od 15. jula 2024)

Inicijativa: Zadruga (NVO, Opština i građani)

Kontakt: zadruga@zeleni-hrastnik.si

Veb-sajt: www.zeleni-hrastnik.si

1. Pregled

Smještena u regionu doline rijeke Save, u opštini Hrastnik, ova pionirska inicijativa integriše solarnu energiju za 16 domaćinstava, 3 javne zgrade (osnovna škola, bazen, opštinska uprava) i 2 mala preduzeća. Fotonaponska elektrana snage 291 kW instalirana je na krovu Osnovne škole Hrastnik, a zajednica se fokusira na partnerstvo između javnog sektora i zajedničkih dobara, s ciljem smanjenja zavisnosti od tradicionalnih izvora energije i obezbjeđivanja održive energije. Očekuje se da će inicijativa smanjiti emisiju ugljen-dioksida za 1,5 tona godišnje, ističući odgovornost prema životnoj sredini, dok će troškovi električne energije biti smanjeni za 30% u prvih 13 godina, s prognozama daljeg povećanja ušteda nakon tog perioda. Inicijativa je primjer zajedničkog vlasništva i upravljanja energijom, koji promoviše ekološku odgovornost, lokalnu otpornost i energetska demokratiju.

2. Faktori uspjeha

Ključni faktori za uspjeh projekta uključuju:

- **Saradnja partnera:** Udruženje za održivi razvoj Focus, opština Hrastnik i zadruga Zeleni Hrastnik zajedno su dizajnirali projekat, vodeći računa o lokalnim energetske potrebama.
- **Demokratsko upravljanje:** Svaki član zadruge ima jednako pravo glasa, što osigurava pravičnost i uključivost.
- **Finansijsko planiranje:** Projekat je finansiran kroz kombinaciju članarina, državnih subvencija i kredita iz Eko fonda.
- **Strateški dizajn:** Kroz radionice sa zajednicom definisani su ciljevi, a priključenje solarne elektrane na mrežu obezbijedilo je efikasno funkcionisanje sistema.

d

3. Rezultati i uticaj

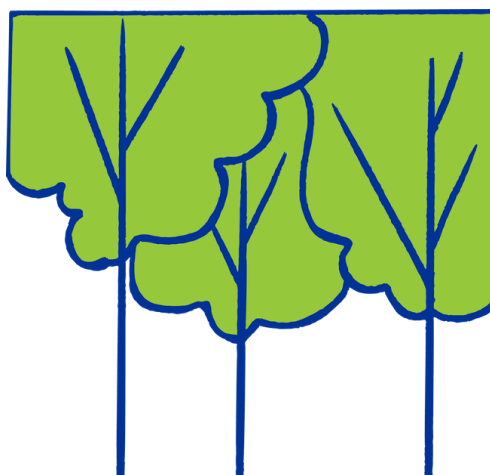
- Ekološki efekti: Emisija CO₂ smanjena za 150.234 kg godišnje, što doprinosi klimatskim ciljevima.
- Ekonomski efekti: Članovi zajednice štede oko 30% na računima za električnu energiju tokom prvih 13 godina, a nakon otplate kredita uštede rastu do 65%.
- Društveni efekti: Radionice i zajednički rad povećali su osjećaj vlasništva, saradnju među stanovnicima i svijest o održivosti.

4. Pouke za druge

- Pravni okvir: Pravno razgraničenje uloga i vlasništva važno je definisati na početku da bi se izbjegle komplikacije.
- Saradnja sa distributerima: Uspostavljanje jasnih sporazuma o snabdijevanju i priključenju na mrežu ključ je uspjeha.
- Uključivanje zajednice: Povjerenje se gradi kroz pristup "odozdo", koristeći flajere, postere, sastanke i direktnu komunikaciju.

5. Zaključak

Sunčana škola Hrastnik predstavlja snažan primjer kako se kroz saradnju građana, opštine i civilnog sektora mogu razviti funkcionalne i održive energetske zajednice. Ovaj model pokazuje da demokratsko upravljanje, transparentno finansiranje i zajednička vizija mogu dovesti do konkretnih ekonomskih i ekoloških koristi za lokalnu zajednicu.

Godina osnivanja: 2020.

Lokacija: Selo Luče, Gornja Savinjska dolina, Štajerska

Specifičnosti: Prva energetska zajednica Tehnologije: Solarni paneli (PV), baterije

Prosječna godišnja potrošnja električne energije: n/p

Inicijativa: Projekat COMPILE

Kontakt: zadruga@zeleni-hrastnik.si

1. Pregled

Smješteno u Gornjoj Savinjskoj dolini, Luče je malo ruralno selo koje se suočavalo s izazovima poput slabe elektrodistributivne mreže i čestih nestanaka struje, naročito tokom nepovoljnih vremenskih uslova. Kao dio projekta COMPILE, koji finansira EU, Luče je izabrano kao pilot lokacija za uspostavljanje energetske zajednice zasnovane na zadružnom modelu.

Integracijom obnovljivih izvora energije i rješenja za skladištenje energije, cilj inicijative bio je rješavanje problema pouzdanosti snabdevanja i povećanje lokalne energetske samostalnosti. Ključne tehnologije uključuju solarnu energiju, baterije i punjače za električna vozila.

Ovaj projekat predstavlja važan korak ka prelasku sa centralizovanog energetskeg sistema na fleksibilnu, decentralizovanu mrežu, u skladu sa ciljevima Evropskog zelenog dogovora

2. Faktori uspjeha

Nekoliko faktora je doprinijelo uspjehu zajednice:

- **Primjena tehnologije:** Instalacija solarnih elektrana ukupnog kapaciteta od 102 kW na 9 objekata, uz kućne baterije i zajedničku bateriju (150 kW / 333 kWh), obezbijedila je pouzdanost u snabdevanju energijom.
- **Strateška infrastruktura:** Izmjene na trafostanici omogućile su neometanu integraciju zajedničke baterije u mrežu, kao i rad u režimu energetske nezavisnosti. .
- **Zajednička ulaganja:** Uključivanje građana, lokalne uprave, dobavljača energije i pružalaca usluga kroz radionice podstaklo je osećaj vlasništva i podržalo modele zajedničkog investiranja.
- **Inovativna vizija:** Testirani su scenariji visokog udjela obnovljivih izvora u ruralnim područjima sa slabom mrežom, što je posebno važno za replikaciju.

3. Rezultati i uticaj

- Ekološki doprinos: Značajno smanjenje emisija stakleničkih gasova kroz lokalnu proizvodnju iz obnovljivih izvora.
- Energetska pouzdanost: Lokalni energetska sistem pokazao je veću stabilnost, kako u redovnim, tako i u vanrednim uslovima.

Društveno-ekonomski efekti: Zajedničko učešće podstaklo je jaču saradnju u zajednici, veću samodovoljnost i uštede kroz korišćenje lokalne energije

4. Pouke za druge

·Iskustva Energetske zajednice Luče naglašavaju nekoliko ključnih pouka: Izazovi integracije baterija: Čak i uz napredne sisteme skladištenja, upravljanje slabim mrežama zahteva inovativna rešenja.

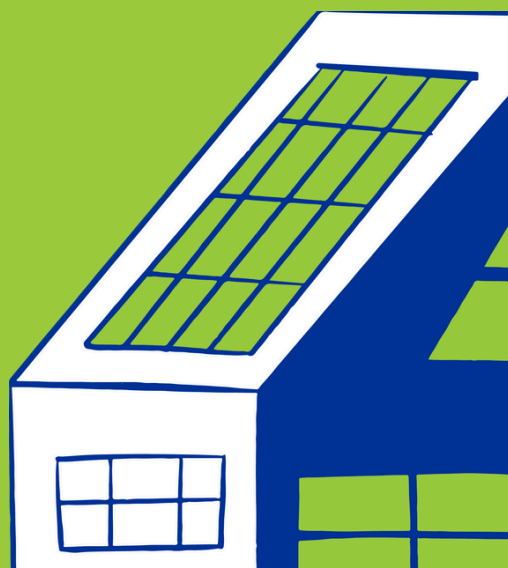
·Promjena ponašanja za punjenje električnih vozila: Fleksibilna lokalna tržišta energije moraju biti usklađena sa navikama korisnika kako bi se maksimizirale koristi.

·Angažman zajednice: Pristupi „odozdo nagore“, zajednička ulaganja i saradnja svih zainteresovanih strana grade povjerenje i obezbjeđuju dugoročnu participaciju.

5. Zaključak

Luče predstavlja primjer kako se ruralne zajednice mogu preći na decentralizovane energetske sisteme kroz zadružnu saradnju. Ovaj model koristi obnovljive izvore energije i zajedničke investicije kako bi postigao samostalnost, ekološke koristi i socio-ekonomski napredak. Fokusirajući se na prilagođena rešenja za lokalne potrebe, Luče pokazuje transformativni potencijal energetske zajednice u ostvarivanju ciljeva održivosti..

Interreg
Danube Region

Co-funded by
the European Union

Projekat kofinansira Ministarstvo javne
uprave

NRGCOM

Ovaj dokument je urađen u okviru projekta NRGCOM, koji u okviru Interreg programa Dunavskog regiona kofinansira Evropska unija. Projekat u Crnoj Gori sufinansira Ministarstvo javne uprave.

Sadržaj dokumenta odražava stavove njegovih autora i ni na koji način ne predstavlja stavove Evropske unije, niti Ministarstva javne uprave Crne Gore.

Kontakt

www.forsmontnegro.org
mailbox@forsmontenegro.org

Facebook

LinkedIn

Youtube